

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 5.11.2025 antanut seuraavan päätöksen kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta:

Kaivosoikeuden ja -luvan haltija:	Tulikivi Oyj
Kaivospiiri (KaivNro) ja kaivosalue:	Kivikangas (4642) ja Kivikankaan laajennusalue
Alueiden sijainti:	Suomussalmi

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla (<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>). Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Suomussalmen kunnan yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi, puh. 029 5052 132

Kuulutettu 5.11.2025

Pidetään nähtävänä 12.12.2025 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

5.11.2025

KaivNro 4642

Tukes 5903/10.03.06/2024

**PÄÄTÖS KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN SEKÄ YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN
TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA**

Kaivospiirin ja -alueen haltija

Tulikivi Oyj
y-tunnus: 0350080-1
Juuka
Suomi

Yhteystiedot:

Tulikivi Oyj
Kuhnustantie 22
83900 Juuka
puh. +358 40 306 3100

Lisätietoja antaa:

Anssi Gröhn, puh. +358 40 567 4946

Kaivospiiri ja -alue

Kivikangas (KaivNro 4642) ja Kivikankaan laajennusalue (KL2011:0004)

Sijainti

Suomussalmi (kaivospiirin ja -alueen kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) antaa Tulikivi Oyj:lle päätöksen kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta koskien Kivikangas-kaivospiiriä (KaivNro 4642) ja Kivikankaan laajennusaluetta (lupatunnus KL2011:0004, päätös annettu 11.2.2014).

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Peruste määräysten tarkistamiselle

Tukesin antama päätös 24.6.2014, lupamääräys 6:

Lupamääräykset tarkistetaan 1.5.2024. Mikäli Kivikankaan kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Lupamääräysten tarkistamisen perusteena on myös Tukesin 11.2.2014 antama päätös kaivosluvan myöntämisestä Kivikankaan kaivospiirin laajennusalueelle (lupatunnus KL2011:0004). Päätöksen mukaan toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä on tarkistettava vähintään kymmenen vuoden välein.

Kaivosluvassa annettaviin sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö on selvitetty Kivikangas-kaivospiiriä ja Kivikankaan laajennusaluetta koskevassa kuulutusasiakirjassa 28.4.2025.

Kaivostoimintaan sovellettavat säännökset

Kaivostoiminnan harjoittajan on toiminnassaan Kivikankaan kaivospiirin osalta huomioitava, mitä kaivoslain 181 §:n nojalla säädetään.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan, mitä kaivoslain 6, 17, 18, 97, 101 ja 108-111 §:ssä, 11 ja 13-15 luvussa sekä 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Tukesin kaivostarkastus 17.6.2025 Kivikankaan kaivoksella

Kaivostarkastuksen pöytäkirjassa on todettu seuraavaa:

Kivikankaan eteläpään louhintaa suunnitellaan. Vuolukiven louhinta saattaa nykyisten arvioiden mukaan jatkua 2032 asti. Alueelle on suunniteltu myös talkkikaivoshanketta, joka tulisi erilliseen Haaposen louhokseen nykyisen Kivikankaan kaivoksen välittömään läheisyyteen. Kun se alkaa tehdas muunnettaisiin talkin rikastamiseen ja vuolukiven käsittelyyn liittyvät laitteet siirtyisivät Juukaan eikä alueella enää jalostettaisi vuolukivituotteita.

Tukesin uudet lupamääräykset ja perustelut

Tämän päätöksen lupamääräyksillä korvataan 24.6.2014 annetut lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi sekä 11.2.2014 annetut Kivikankaan laajennusaluetta koskevat lupamääräykset.

Lupamääräys 1

Kaivosluvan haltijan on asetettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 43 470 euron suuruinen vakuus omavelkaisena pankkitakauksena kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä sekä eräitä poikkeavia tilanteita varten.

Määrätty kaivosvakuus on asetettava Tukesille kolmen (3) kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Perustelut:

Kaivosvakuudella katetaan seuraavat toimenpiteet:

1. Kaivospiirin lisääntäminen riista-aidalla (200 m), 6 652 €
2. Kaivospiirin lisääntäminen kiviaidalla (600 m), 3 765 €
3. Räjähdevarastojen (2 kpl) poisto, 1 883 €
4. Purettavat pumppaamot (1 kpl), 1 255 €
5. Purettavat vesilinjat (200 m), 2 510 €
6. Purettavat sähkölinjat (500 m), 12 550 €
7. Purettavat muuntamot (1 kpl), 628 €
8. Toimenpiteet 30 vuoden ajalle (aidan, porttien ja varoituskylttien kunnossapito säännöllisin väliajoin), 9 413 €
9. Louhintakorvaus yhden vuoden ajalle (46,12 ha * 50 €/ha), 2 306 €
10. Kairanäytteiden ja kaivosaineiston lähetys, 1 255 €
11. Poikkeavien tilanteiden varalle yhden vuoden ajalle (turvallisuuden ja energiansaannin varmistaminen), 1 255 €

Alueella on jo valmista kiviaitaa 400 metriä, ja kokonaismäärä aidalle on noin 1200 metriä. Aitaan tarvitaan yksi liikennekäyttöön sopiva portti, joka on jo paikoillaan. Kaivostoiminta-alueella tarpeettomat tiet suljetaan lohkareilla. Erillisille luiskaamisille tai louhoksen muotoilulle ei ole tarvetta. Tiestöjen purkamiselle ei arvioida olevan tarvetta. Kaivoksen tiestöt säilyvät tarkastuskierrosten tarvetta varten pääsääntöisesti kokonaan. Alueella ei ole purettavia/poistettavia rakennuksia.

Tukes edellyttää, että kaivoksen lopettamiseen liittyviä toimenpiteitä tehdään sitä mukaa kuin se on mahdollista.

Tukes on tarkastanut esitetyn vakuuden ja laskelman pohjaksi esitetyt perustelut. Yksityiskohtaisemmat kaivosvakuuden laskentaperusteet on esitetty päätöksen liitteessä 2.

Kaivoslaki 108 §, 109 §, 110 § ja 181 §

Lupamääräys 2

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2030. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta Tukes voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.3.2030 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>. Asia on kuulutettu 28.4.2025 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 4.6.2025 saakka. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Suomussalmen kunnan yleisessä tietoverkossa.

Asiasta on lähetetty lausuntopyynnöt 28.4.2025 Suomussalmen kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle, Kainuun liitolle ja Hossa-Irnin paliskunnalle. Kaivosyhtiö on esittänyt selvityksessään asianosaisiksi kaivospiirin maanomistajat ja rajanaapurit. Tukes on 28.4.2025 antanut asiasta erikseen tiedon kaivosyhtiön esittämille asianosaisille.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 4.6.2025.

Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu myös Ylä-Kainuu -lehdessä.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitys

LAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon ovat antaneet Suomussalmen kunta, Kainuun ELY-keskus ja Kainuun liitto. Metsähallitus on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa asiaan. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 3.

Suomussalmen kunnan lausunnossa on todettu, että arvio kaivoslain vakuudella asetettavista toimenpiteistä vaikuttaa perustellulta ja vakuuden

voitaneen katsoa olevan riittävän suuri kattamaan kaivostoiminnan lopettamisen ja lupamääräysten mukaiset jälkitoimenpiteet. Lausunnon mukaan Suomussalmen kunta katsoo kaivosyhtiön kuvanneen antamassaan selvityksessä kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten rajoittamista siten, että yleisten ja yksityisten etujen voidaan katsoa tulevan turvatuiksi.

Kainuun ELY-keskuksen lausunnossa on todettu seuraavaa:

Kainuun ELY-keskus haluaa tuoda esiin, että Kivikankaan aluetta koskien on vastikään tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa on selvitetty alueen teollisen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi kaivospiirin Haaposen talkkivarantojen soveltuvuutta talkin tuotantoon. Alueen nykyisen vuolukivituotannon on suunniteltu jatkuvan enimmillään vuoteen 2032. Kainuun ELY-keskus on antanut asiasta perustellun päätelmän 5.11.2024. Hankkeen ympäristövaikutuksia olivat mm. purkuvesien vaikutukset Kivijärveen ja Saarijärveen, Haaposenpuron virtaaman väheneminen, kuivatusvaikutukset lähialueiden lampiin ja pohjaveden laatuun. Hankkeella todettiin Natura-arvioinnin perusteella olevan vaikutuksia Portinvaaran Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin, erityisesti lettoihin, aapasoihin ja puustoihin soihin. Kainuun ELY-keskus on myös tuonut esiin, että vuonna 2023 on astunut voimaan uusi luonnonsuojelulaki. Luonnonsuojelulakiin on mm. lisätty tiukasti suojellut luontotyytit ja niiden heikentämis- ja hävittämiskielto. Kaivospiiriltä ei ole inventoitu luonnonsuojelulain (9/2023) 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja serpentiiniluontotyypppejä, joiden esiintymiselle alueella on ultraemäksisen kallioperän johdosta suuri mahdollisuus. Mikäli alueelta kyseistä luontotyyppiä löytyy, on tämä luontotyyppi suoraan lailla suojeltu eikä edellytä erillistä rajauspäätöstä. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan tiukasti suojeltua luontotyyppiä ei saa heikentää eikä hävittää ja luontotyytin mahdollinen heikentäminen ja hävittäminen edellyttää poikkeuslupamenettelyn. Luonnonsuojelulain 66 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 65 §:n kiellosta, jos kyseisen luontotyytin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyytin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Luontotyytin hävittämiseen tai heikentämiseen myönnetyn luvan on oltava voimassa ennen mitään luontotyyppiin kajoavia toimenpiteitä.

Kainuun ELY-keskus pyytää Tukesta huomioimaan päätöstä tehdessään, että alueen yva-selostuksessa ja sen liitteissä ympäristöön ja luontoon liittyvät vaikutukset on huomioitu huomattavasti isommalla tarkkuudella verrattuna kaivospiirihakemukseen.

Kainuun liitolla ei ollut huomautettavaa kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiseen.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Tukes ei pyytänyt kaivosyhtiöltä kaivoslain 42 §:n mukaista selitystä annettujen lausuntojen johdosta.

Tukesin vastaus lausunnoissa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti vastattava lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Suomussalmen kunnan ja Kainuun liiton lausuntoihin Tukesilla ei ole kommentoitavaa.

Kainuun ELY-keskuksen lausuntoon Tukesilla ei ole kommentoitavaa, koska tämän päätöksen lupamääräykset koskevat toiminnassa olevaa Kivikankaan kaivospiiriä ja laajennusalueetta lupatunnuksella KL2011:0004. Lupamääräykset eivät koske vireillä olevaa Kivikankaan kaivoslupahakemusta lupatunnuksella KL2018:0007, joka on Haaposen alueena tunnettu. Lausunnon osalta viitataan myös päätöksen kohdassa "Tukesin kaivostarkastus 17.6.2025 Kivikankaan kaivoksella" todettuun.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Tulikivi Oyj:lle, Suomussalmen kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle, Kainuun liitolle ja Hossa-Irnin paliskunnalle. Jäljennös lupapäätöksestä toimitetaan Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeitse tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Suomussalmen kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Ylä-Kainuu -lehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1283/2021) mukaisesti 2 900 €. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 4 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista vuosina 2022–2024 (1283/2021)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

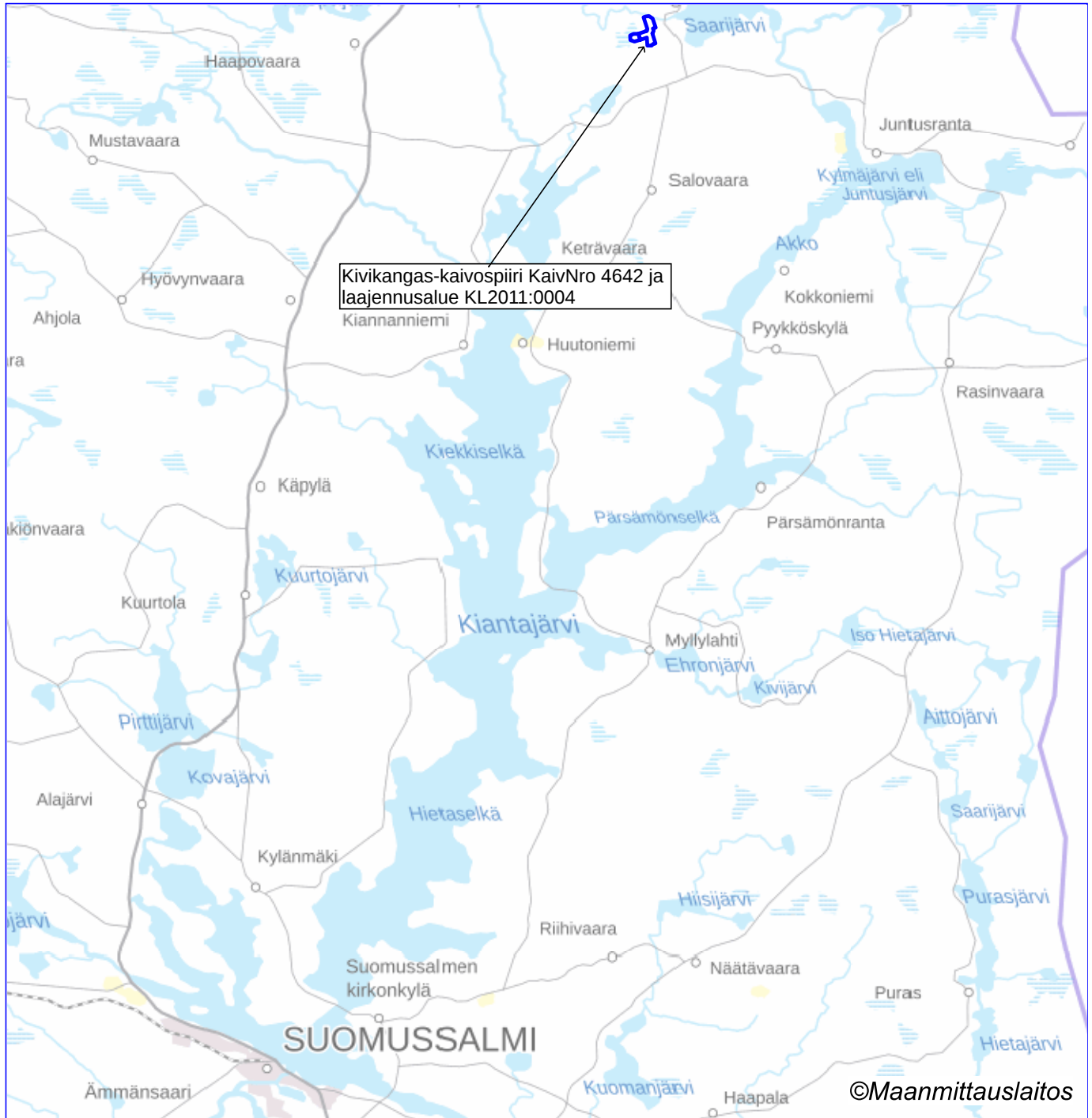
Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi puh. 029 5052 132

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Kivi ja ratkaissut johtava asiantuntija Ossi Leinonen.

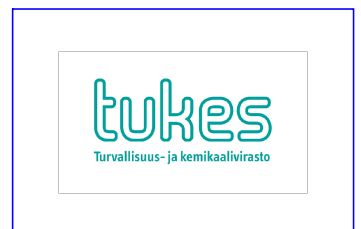
Liitteet

1. Kaivospiirin ja -alueen kartta
2. Kaivosvakuuden laskentaperusteet
3. Annetut lausunnot
4. Valitusosoitus

Mittakaava 1:250 000

Tulikivi Oyj
Kivikangas-kaivospiiri KaivNro 4642
Kivikankaan laajennusalue KL2011:0004

Kivikangas kaivospiiri

Kohde	Yksikkö-hinta/muu laskentaperusta	Toimenpide	Määrä	Summa €
Purettavat rakennukset	€/kpl	Alueella ei ole poistettavia rakennuksia	0 kpl	0 €
Kivi-aita	5 €/metri	Alueella on jo valmista kiviaitaa 400 metriä	600 metriä	3000 €
Riista-aita	26,50 €/metri	Lisäaitaaminen 200 metriä	200 metriä	5 300 €
Rakennettavat portit	€/kpl	Alueella johtavilla teillä on jo portit	0 kpl	0 €
Purettavat tiestöt	€/metriä	Alueen tiestöt jätetään palvelemaan jälkiseurannan aikaista toimintaa	0 metriä	0 €
Räjähdevarastojen poisto	750 €/kpl	Alueella sijaitsee 2 kpl räjähdeainevarastoja	2 kpl	1 500 €
Toimenpiteet 30 vuoden ajalle	500 €/2 vuotta	Aidan, porttien ja varoituskylttien kunnossapito säännöllisin väliajoin	30 vuotta	7500€
Purettavat pumppaamot	1000 €/kpl	Alueella 1 kpl purettavia pumppaamoja	1 kpl	1 000 €
Purettavat vesilinjat	10 €/metri	Alueella purettavia vesilinjoja 200 metriä	200 metriä	2 000 €
Louhintakorvaus 1 vuosi	50 €/ha (alv.0%)	Maanomistajien edun turvaaminen	46,12 ha	2 306,00 €
Purettavat sähkölinjat	20 €/metri	Alueella on purettavia sähkölinjoja 500 metriä	500 metriä	10 000 €
Purettavat muuntamot	500 €/kpl	Purettavia muuntamoja 1 kpl	1 kpl	500 €
Kairanäytteiden ja kaivos aineiston lähetys	1000 €/kpl	Edustavien kairanäytteiden toimittaminen GTK:lle kairanäytevarastoon	1 kpl	1 000 €
Poikkeavien tilanteiden varalle ensimmäiselle vuodelle	1000 €/a	Turvataan turvallisuus, energiansaanti	1 vuosi	1 000 €
YHTEENSÄ (alv 0%)				35 106,00 €
YHTEENSÄ (alv 25,5%)				41 164,00 €

Annetut lausunnot

- Suomussalmen kunta
- Kainuun ELY-keskus
- Kainuun liitto
- Metsähallitus

Kauppakatu 20
89600 Suomussalmi

KaivNro 4642
Tukes 5903/10.03.06/2024

TUKES
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Asia

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa kuulutusasiakirjasta koskien Tulikivi Oyj:n Kivikangas-kaivospiiriin (KaivNro 4642) ja - alueen **kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamista**.

Lausuntopyyntö koskee kaivospiiriä Kivikangas (KaivNro 4642) ja Kivikankaan laajennusaluetta (KL2011:004).

Kaivospiiri ja laajennusalue muodostavat yhtenäisen n. 145 ha suuruisen alueen, joka sijaitsee n. 1,5 km Saarikylän lounaispuolella.

Kuulemisen peruste ja asian vireille tulo

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §.

Tukes viittaa Kivikankaan kaivospiirille 24.6.2014 annettuun lupamääräykseen 6 (Päätös yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista määräyksistä):

Lupamääräykset tarkistetaan 1.5.2024. Mikäli Kivikankaan kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Kuulemisen perusteena on myös Tukesin 11.2.2014 antama päätös kaivosluvan myöntämisestä Kivikankaan kaivospiiriin laajennusalueelle (kaivosalue KL2011:0004). Päätöksen mukaan toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä on tarkistettava vähintään kymmenen vuoden välein.

Kaivoslain 52 §:n nojalla kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistytöä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella ja muille saamelaisien perinteisille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi saamelaisien kotiseutualueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;

8 a) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana;

8 b) kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja muut ympäristövaikutukset;

8 c) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista;

8 d) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävää heikentymistä;

8 e) kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta;

9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

52 §:n kohta 5 koskee saamelaiden oikeuksia.

Lupamääräysten tarkistamisasia on laitettu vireille 23.5.2024, kun Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä tarpeelliset selvitykset ottaen huomioon kaivoslakiin 1.6.2023 tehdyt muutokset (505/2023).

Kaivosyhtiö on 29.11.2024 toimittanut Tukesille vaaditut selvitykset, jotka on 13.2.2025 korvattu uusilla selvityksillä ja joita on täydennetty 10.4.2025, 11.4.2025 ja 22.4.2025.

Kaivosyhtiö on esittänyt uudeksi vakuudeksi 41 164 euroa (alv 25,5 %), mihin Tukes on huomauttanut lisättäväksi yhden vuoden louhintakorvausta vastaava summa, joka on vakuusarvion mukaisesti 2 306 euroa (alv 0 %), jolloin kaivosvakuudeksi tulisi yhteensä 43 470 euroa.

Tukes on pyytänyt huomioimaan seuraavaa:

Kaivospiiritoimituksessa tai kaivostoimituksessa määrätty kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista kaivostoiminnan aiheuttamista vahingoista ja haitoista eivät kuulu tähän kuulemismenettelyyn eivätkä sen jälkeiseen päätöksentekoon.

Näihin asioihin liittyviä muistutuksia/mielipiteitä ei siis huomioida tässä kuulemismenettelyssä eikä sen jälkeisessä päätöksenteossa.

Edellä mainituissa asioissa toimivaltainen viranomainen on Maanmittauslaitos.

Suomussalmen kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Selvityksessä on esitetty toimet louhinnan ja räjäytysten turvallisuuden varmistamiseksi, louhosvesien käsittely ja sivukiven läjitysalueen suoto – ja pintavaluntavesien johtaminen pois alueelta.

Kivipölyn vaikutukset ja toiminnot, joissa pölyämistä syntyy ja niiden torjuminen on tuotu selvityksessä esille. Selvitykseen on kuvattu toimet porotaloudelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Selvitykseen on sisällytetty arvio toiminnasta aiheutuvia muutoksiin maisemaan, liikenteeseen, liikenneturvallisuuteen ja yleensä ottaen alueen turvallisuuteen sekä toimet toiminnan ympäristövaikutusten rajoittamiseksi ja seurannan järjestämiseksi kohtuullisen kattavasti.

Kaivosyhtiö esittää uudeksi kaivosvakuudeksi 41 164 € joka Tukes:n huomautuksen jälkeen olisi 43 470 €. Arvio kaivoslain vakuudella asetettavista toimenpiteistä vaikuttaa perustellulta ja vakuuden voitaneen katsoa olevan riittävän suuri kattamaan kaivostoiminnan lopettamisen ja lupamääräysten mukaiset jälkitoimenpiteet.

Suomussalmen kunta katsoo kaivosyhtiön kuvanneen antamassaan selvityksessä kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten rajoittamista siten, että yleisten ja yksityisten etujen voidaan katsoa tulevan turvatuiksi.

Lausunpyyntö Kivikangas-kaivospiirin ja laajennusalueen lupamääräysten tarkistaminen, Tulikivi Oyj, kaivospiirihakemus, Suomussalmi, Kivikangas (KaivNro 4642) ja Portti (KaivNro 3732)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt lausuntoa Kivikangas-kaivospiirin ja laajennusalueen lupamääräysten tarkistamisen vuoksi. Kivikankaan kaivospiiri sijaitsee Suomussalmen kunnassa ja sitä hallinnoi Tulikivi Oyj. Hakemuksen perusteella kaivospiirin toiminta on keskittynyt vuolukiven louhintaan ja jalostukseen, ja sen yhteydessä sijaitsee Tulikivi Oyj:n tehdas, jossa vuolukivilohkareet jalostetaan tulisijojen verhouksiviksi ja tulisijoiksi.

Vuolukiviesiintymä on yhtenäinen pitkänomainen linssi, jonka pituus on noin 400 metriä ja leveys 100 metriä. Muodostuma sijoittuu vihreäkivivyöhykkeen pohjoisosaan. Hyödynnettävä vuolukivi rajautuu serpentiinitikiveen, kvartsi- ja fylliittikiviin, mustaliuskeisiin tai emäksiseen vulkaniittikiveen. Vuolukivi koostuu talkista (magnesiumsilikaatti), magnesiitista (magnesiumkarbonaatti) ja dolomiitista (magnesiumkalsiumkarbonaatti). Kiisujen kokonaismäärä on pieni, alle 0,1 %, kaikissa muissa kivissä paitsi mustaliuskeessa, jossa kiisuja on alle 0,5 %. Louhintasuunnitelmat perustuvat geologiseen malliin, joka on laadittu kairauksin saatujen tietojen pohjalta.

Kainuun ELY-keskuksen ympäristövastuu -yksikön lausunto

Kainuun ELY-keskus haluaa tuoda esiin, että Kivikankaan aluetta koskien on vastikään tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa on selvitetty alueen teollisen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi kaivospiirin Haaposen talkkivarantojen soveltuvuutta talkin tuotantoon. Alueen nykyisen vuolukivituotannon on suunniteltu jatkuvan enimmillään vuoteen 2032. Kainuun ELY-keskus on antanut asiasta perustellun päätelmän 5.11.2024. Hankkeen ympäristövaikutuksia olivat mm. purkuvesien vaikutukset Kivijärveen ja Saarijärveen, Haaposenpuron virtaaman väheneminen, kuivatusvaikutukset lähialueiden lampiin ja pohjaveden laatuun. Hankkeella todettiin Natura-arvioinnin perusteella olevan vaikutuksia Portinvaaran Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin, erityisesti lettoihin, aapasoihin ja puustoihin soihin. Kainuun ELY-keskus on myös tuonut esiin, että vuonna 2023 on astunut voimaan uusi luonnonsuojelulaki. Luonnonsuojelulakiin on mm. lisätty

16.6.2025

tiukasti suojellut luontotyytit ja niiden heikentämis- ja hävittämiskielto. Kaivospiiriltä ei ole inventoitu luonnonsuojelulain (9/2023) 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja serpentiiniluontotyypppejä, joiden esiintymiselle alueella on ultraemäksisen kallioperän johdosta suuri mahdollisuus. Mikäli alueelta kyseistä luontotyyppiä löytyy, on tämä luontotyyppi suoraan lailla suojeltu eikä edellytä erillistä rajauspäätöstä. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan tiukasti suojeltua luontotyyppiä ei saa heikentää eikä hävittää ja luontotyytin mahdollinen heikentäminen ja hävittäminen edellyttää poikkeuslupamenettelyn. Luonnonsuojelulain 66 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 65 §:n kiellosta, jos kyseisen luontotyytin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyytin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Luontotyytin hävittämiseen tai heikentämiseen myönnetyn luvan on oltava voimassa ennen mitään luontotyyppiin kajoavia toimenpiteitä.

Kainuun ELY-keskus pyytää Tukesta huomioimaan päätöstä tehdessään, että alueen yva-selostuksessa ja sen liitteissä ympäristöön ja luontoon liittyvät vaikutukset on huomioitu huomattavasti isommalla tarkkuudella verrattuna kaivospiirihakemukseen.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntia Elli Moilanen ja yksikön päällikkö Jari Pesonen. Asian valmisteluun on osallistunut johtava luonnonsuojeluasiantuntija Marja Hyvärinen.

Jakelu

Tukes

Tämä asiakirja KAIELY/14/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/14/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Moilanen Elli 16.06.2025 13:47

Ratkaisija Pesonen Jari 16.06.2025 13:47

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
SANNA MARJAANA SCHRODERUS	Telia Tunnistus	03.06.2025 09:00:31 UTC+03:00
Martti Juhani Juntunen	Telia Tunnistus	03.06.2025 09:19:58 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Viite: lausuntopyyntönnne 28.4.2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi
PL 66
00521 HELSINKI

Lausunto Kivikangas-kaivospiirin (KaivNro 4642) ja -alueen kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Kainuun liitolta lausuntoa Tulikivi Oyj:n Kivikangas-kaivospiirin ja -alueen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta. Kuulemisen peruste on kaivoslaki (621/2011) 52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §.

Tukes viittaa Kivikankaan kaivospiirille 24.6.2014 annettuun lupamääräykseen 6: Lupamääräykset tarkistetaan 1.5.2024. Mikäli Kivikankaan kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksessa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Kuulemisen perusteena on myös Tukesin 11.2.2014 antama päätös kaivosluvan myöntämisestä Kivikankaan kaivospiirin laajennusalueelle (kaivosalue KL2011:004). Päätöksen mukaan toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä on tarkistettava vähintään kymmenen vuoden välein.

Lupamääräysten tarkistamisasia on laitettu vireille 23.5.2024. Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä tarpeelliset selvitykset ottaen huomioon kaivoslakiin 1.6.2023 tehdyt muutokset (505/2023). Kaivosyhtiö on 29.11.2024 toimittanut Tukesille vaaditut selvitykset, jotka on 13.2.2025 korvattu uusilla selvityksillä ja joita on täydennetty 10.4.2025, 11.4.2025 ja 22.4.2025.

Kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen

Kuulutusasiakirjan liitteessä 3 on esitetty kaivosyhtiön laatima selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta. Selvityksen mukaan Kivikankaan louhos ehtyy arvioiduilla tuotantomäärillä vuoden 2032 aikoihin.

Kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvän esitetyn vakuuden määrä perustuu kaivosyhtiön teettämään ulkopuolisen asiantuntijan arvioon. Tukes on lisäksi esittänyt kuulutusasiakirjassa huomautuksen vakuussummaan lisäten siihen yhden vuoden louhintakorvausta vastaavan summan.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa kaivosluvassa annettavien sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamiseen.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus, suunnittelujohtaja

Martti Juntunen, maankäyttöasiantuntija

Jakelu Tukes

Tiedoksi Kainuun liitto, kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4

Subject: VL: Kaivnro 4642
Sent: 6.6.2025, 9.26.10
From: Tukes KaivosAsiat<kaivosasiat@tukes.fi>
To: Kivi Maria (Tukes); Leinonen Ossi (Tukes)

Lähtettäjä: Hasa Jenni <Jenni.Hasa@metsa.fi>
Lähetetty: torstai 5. kesäkuuta 2025 6.25
Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <kaivosasiat@tukes.fi>
Aihe: Kaivnro 4642

Hei,

Metsähallituksella ei asiaan yleiset ja edut Kivikankaan kaivos ja sen laajennus.

Ystävällisin terveisin Jenni Hasa

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettu alue sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika päättyy 12.12.2025.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>